

saavel som den Form, som den Paragraph har faaet, der nu indeholdes i Lovforslaget om Skolepengene, da er det jo bekjendt, som det ogsaa er antydet af den sidste ærede Taler, at der i denne Henseende er skeet Forandringer i det oprindelige Lovforslag. Det er en Selvfølge, at, hvis jeg havde anseet disse for at være i høj Grad skadelige eller fordærvelige, maatte jeg ikke alene have modsat mig dem bestemt i det andet Thing, men ogsaa søge her at faae Forandring bragt tilveie. Det er imidlertid ikke Tilfældet med nogen af dem. Forsaavidt Slutningen af § 1 antyder, at man kunde sørge for en Underviisning for de mindre Børn paa andre Maader end just ved Udvidelse af Skolen, saa kan jeg, saalange det dog er knyttet til Samtykke fra Ministeriets Side, vel erkjende flere af den ærede Talers Betænkkeligheder; men disse kunne dog ikke være af nogen væsentlig Betydning. Det er en Selvfølge, at Ministeriet er fuldkommen berettiget til gjennem de under samme staaende Autoriteter, og navnlig Skoledirectionen, at faae de fornødne Dplysninger tilveiebragte, inden det meddeler Samtykke til en saadan Underviisnings Meddelelse for Børnene; og, hvad Skolepengene angaaer, da er derom vist høist forskjellige Meninger. Den ærede Landsthingsmand, der sidst talte, har jo endogsaa temmelig meget imod Skolepengene. Bestemmelsen, saaledes som den er kommen ind i Lovforslaget gjennem Forandring fra det andet Things Side, er jo den, at det er overladt til vedkommende communale Autoriteter at vælge den ene eller den anden af de to Veie. I det Udcast, der forelaa fra Ministeriets Side, var kun foreslaaet, at der skulde betales Skolepenge; men i Motiverne havde Ministeriet tilføiet, at det dog væsentligt maatte betragte Skolepengene som et naturligt Middel til at forbedre Skolelærernes økonomiske Vilkaar, at dette hovedsagelig var Dets medet med dem, omendstjøndt Ministeriet antog, at det ogsaa muligt kunde lede til en anden Opfattelse af Skolen, at der betaltes derfor. At man nu i det andet Thing kom til den Beslutning, stjøndt Stemningen som bekjendt var meget deelt, at det skulde overlades Communerne at vælge, enten at fastsætte Skolepenge eller at spare Skolelærerne et

Bidrag af 3 Mk. for hvert Barn, hvorved da en sikker Indtægtsforholdelse skaffedes dem, er ikke Noget, jeg fra mit Standpunkt kunde betragte som en saadan væsentlig Forandring til det Børre, at den skulde kunne udøve nogen Indflydelse paa Lovens Skjæbne fra min Side.

Jeg vender mig dernæst til den sidste ærede Landsthingsmand, hvis Stemme i denne Sag af meget naturlige Grunde maa tillægges en meget stor Betydning. Den ærede Landsthingsmand begyndte med nogle almindelige Betragtninger angaaende Sagens Stilling i dette Thing mod Slutningen af Sessjonen og om Tokammerssystemets hele Bestaafenhed og navnlig dets Betænkkelighed under de nuværende Forhold. Jeg skal ikke fordybe mig i disse Betragtninger; men, hvad jeg troer i høj Grad at have Opsfordring til at yttre, er, at man dog ikke burde lade det første Gang gaae ud over det nu foreliggende Lovforslag, fordi man folte sig misfornøiet med den Tingenes Stilling, som maatte komme frem ved Forhandlingen igjennem de to Thing. Jeg maa for det første gjøre opmærksom paa, at der fra min Side er gjort alt Muligt for at fremskynde Forelæggelsen af Lovforslaget; det blev tidligt i Sessjonen forelagt for det andet Thing; det er vistnok trukket noget længe ud paa Grund af de mange andre Forslag, der der indkom, og det er nu kommet saa seent her ind i dette Thing — det erkjender jeg fuldtvel — at, dersom der skulde være Spørgsmaal om at gjøre væsentlige Forandringer eller overhovedet Forandringer af anden Art end saadanne, der kunne antages umiddelbart at blive vedtagne strax af det andet Thing, eller, dersom der var Spørgsmaal om at nedsætte et Udvalg, saa vilde det være identisk med at bevirke, at Loven ikke udkom; det staaer aldeles klart; det stod ogsaa klart for det andet Thing, og det var navnlig det, der levede til, at man mod Slutningen sluttede sig sammen og fik 3dte Behandling affortet til en Behandling paa een Dag, idet det ikke gif an at opholde Sagen længere, hvis der skulde være Tænke om at faae den gennemført. Men jeg vil ogsaa gjøre opmærksom paa, at det